

- Нагороди і заохочення. Встановлюйте системи нагород та заохочень для працівників, які активно внесли внесок у керування ризиками або сприяли покращенню системи безпеки.

- Повсякденна практика безпеки. Створюйте культуру безпеки, в якій дотримання правил і процедур безпеки стає нормою на робочих місцях.

- Навчання та тренінги. Забезпечуйте неперервну освіту і тренування працівників щодо управління ризиками та безпеки. Вони повинні бути оновлені щодо найкращих практик та нових методів управління ризиками.

Отже, залученість роботодавця та працівників до процесу керування професійними ризиками допомагає створити безпечне та відповідальне робоче середовище, знизити ймовірність інцидентів і збитків, а також покращити загальну культуру безпеки на підприємстві. Керування професійними ризиками вимагає системного підходу і постійного моніторингу. Підприємство повинно бути готовим вчасно реагувати на зміни у ризиках і адаптувати свої стратегії та процедури, щоб забезпечити безпеку та стабільність своєї діяльності.

УДК 340.13

НАБЛИЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ДО МІЖНАРОДНИХ НОРМ З ПИТАНЬ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ

Іваненко В.С., Курепін В.М.

*Миколаївський національний аграрний університет
valeria857@ukr.net*

У забезпеченні добробуту та якості життя людей центральну роль відіграє робота. Працюючій людині вона, надає у першу чергу засоби для існування, підвищує самооцінку особистої реалізації та гідності, сприяє соціальній згуртованості та стабільності.

Загальноновизнано, праця в житті людей займає безперечно важливу роль, професійне та особисте життя людей постійно взаємодіють. Від того фокусація зусиль на охороні та безпеці на роботі повинна бути на найвищому рівні [1, с. 97]. Але ризики є неминучим, на жаль на багатьох підприємствах увага зосереджена на відновленні та усуненні завданої шкоди замість запобігання та управління ризиками, покращення безпеки та здоров'я на роботі. Аналітики зазначають - на роботі гине більше людей, ніж на війні [2,

с. 98] і тому є статистичні підтвердження (кількість нещасних випадків та професійних захворювань, смертей на роботі).

З цим низхідним підходом до безпеки та здоров'я в Україні, показник смертельних нещасних випадків на роботі постійно зростає та порівняно з середніми показниками стран Європейського Союзу (ЄС) значно вищий. Застаріла та невідповідна законодавча база з безпеки і здоров'я на роботі (БЗР) [3, с. 37], приватизація великих та створення малих і середніх підприємств, високий рівень неформальної зайнятості та незадекларованої праці створюють перешкоди для запобігання нещасним випадкам на роботі. За останні довоєнні роки середній коефіцієнт тяжкості смертельних нещасних випадків на роботі в Україні значно вищий у порівнянні з країнами ЄС.

Нещасні випадки та професійні захворювання на роботі мають згубні наслідки [4, с. 146] у людському плані - смерть, травми, інвалідність, зниження якості життя, у фінансовому плані - упущена вигода роботодавців від втрати працездатності тощо.

Значних зусиль Україна вживає для приведення чинного законодавства у відповідність до міжнародних та європейських стандартів з безпеки і здоров'я на роботі. Підґрунтям для реформування та приведення у відповідність національної системи БЗР до стандартів ЄС та МОП є Концепція реформування системи управління охороною праці в Україні (2018 рік). Через накази Міністерства соціальної політики України у нормативно-правовій базі закріплені мінімальні вимоги безпеки та здоров'я працівників під час використання робочого обладнання, вимог щодо безпеки та здоров'я під час використання засобів індивідуального захисту працівниками на робочому місці тощо.

Однак, є ще низка викликів, які необхідно подолати та наблизити національне законодавство до міжнародних та європейських норм з питань охорони праці. Йдеться річ про запобігання професійним ризикам та сприянню безпеці [5, с. 135], здоров'ю та добробуту працівників, зменшення нещасних випадків та профзахворювань на роботі.

Таким чином, для стійкого та успішного процесу у цьому напрямі необхідно: сфокусуватися на охороні та безпеці, а не на запобіганні; мотивувати працівників і роботодавців до створення безпечних і здорових умов праці. Більш того, зобов'язати роботодавців, забезпечуючи безпеку працівників, працювати на результат, а не на засоби. Треба постійно пристосовуватися до мінливих умов та змінних обставин за рахунок дієвих, своєчасних заходів з безпеки та гігієни праці (включаючи оцінку та запобігання)

професійним ризикам), проводити консультації з працівниками та залучати їх до участі у вирішенні питань БЗР).

Список використаних джерел

1. Єгіазарян А. С. Умови праці та фактори їх формування // Актуальні проблеми безпеки життєдіяльності людини в сучасному суспільстві: матеріали Всеукраїнської науково-теоретичної інтернет-конференції, м. Миколаїв, 24 листопада 2021 р. Миколаїв : МНАУ, 2021. С. 95-97.

URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/10468>.

2. Іваненко В. С., Курепін В. М. Управління професійними ризиками на вітчизняних підприємствах // Проблеми та перспективи розвитку охорони праці : матеріали XII Всеукраїнської науково-практичної конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів, м. Львів, 12 травня 2022 р. Львів : ЛДУ БЖД, 2022. С. 97-99. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/11713>.

3. Русавська В. І. Адаптація національного трудового законодавства до законодавства Європейського Союзу // Розвиток територіальних громад: правові, економічні та соціальні аспекти : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції м. Миколаїв, 23-24 червня 2021 р. Миколаїв : МНАУ, 2021. С. 36-39. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/9821>.

4. Запорожець Д. В. Впровадження комплексних заходів з охорони праці запорука безпеки на виробництві // Актуальні проблеми безпеки життєдіяльності людини в сучасному суспільстві: матеріали Всеукраїнської науково-теоретичної інтернет-конференції, м. Миколаїв, 24 листопада 2021 р. Миколаїв : МНАУ, 2021. С. 146-147 URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/10492>.

5. Іваненко В. С., Курепін В. М. Забезпечення профілактики виробничого травматизму на атомних станціях через підвищення рівня культури безпеки // Охорона праці: освіта і практика. Проблеми та перспективи розвитку охорони праці : зб. наук. праць III Всеукраїнської науково-практичної конференції викладачів та фахівців-практиків та XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів. 11 травня 2023 р. Львів: ЛДУ БЖД, 2023. С. 135-137. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/14163>.